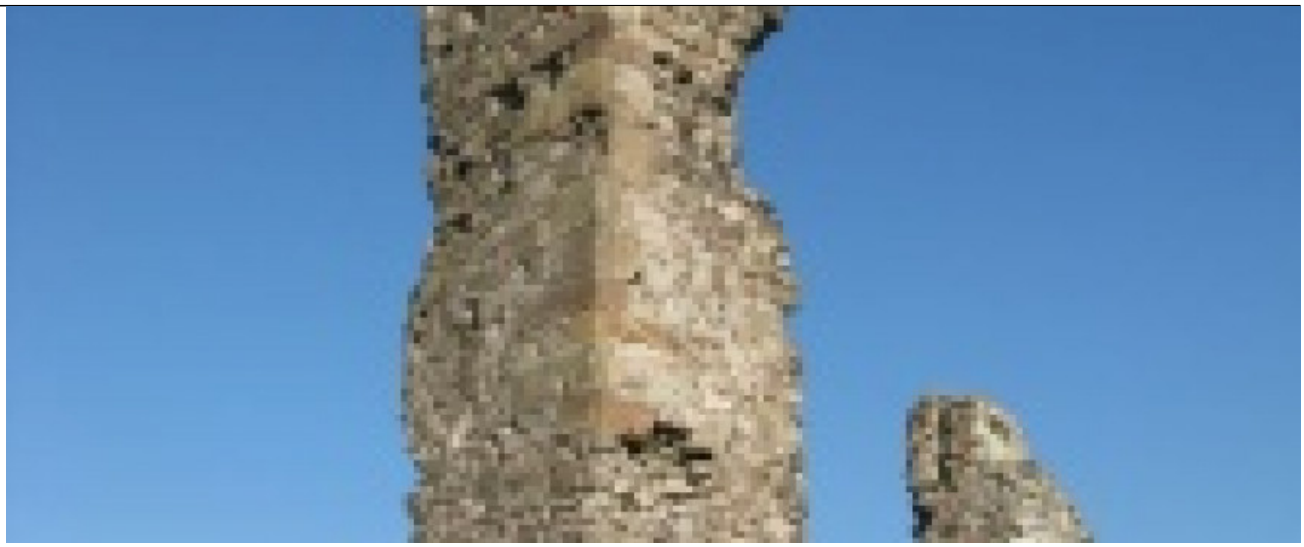

Új vár – régi vár

2010 február 22. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

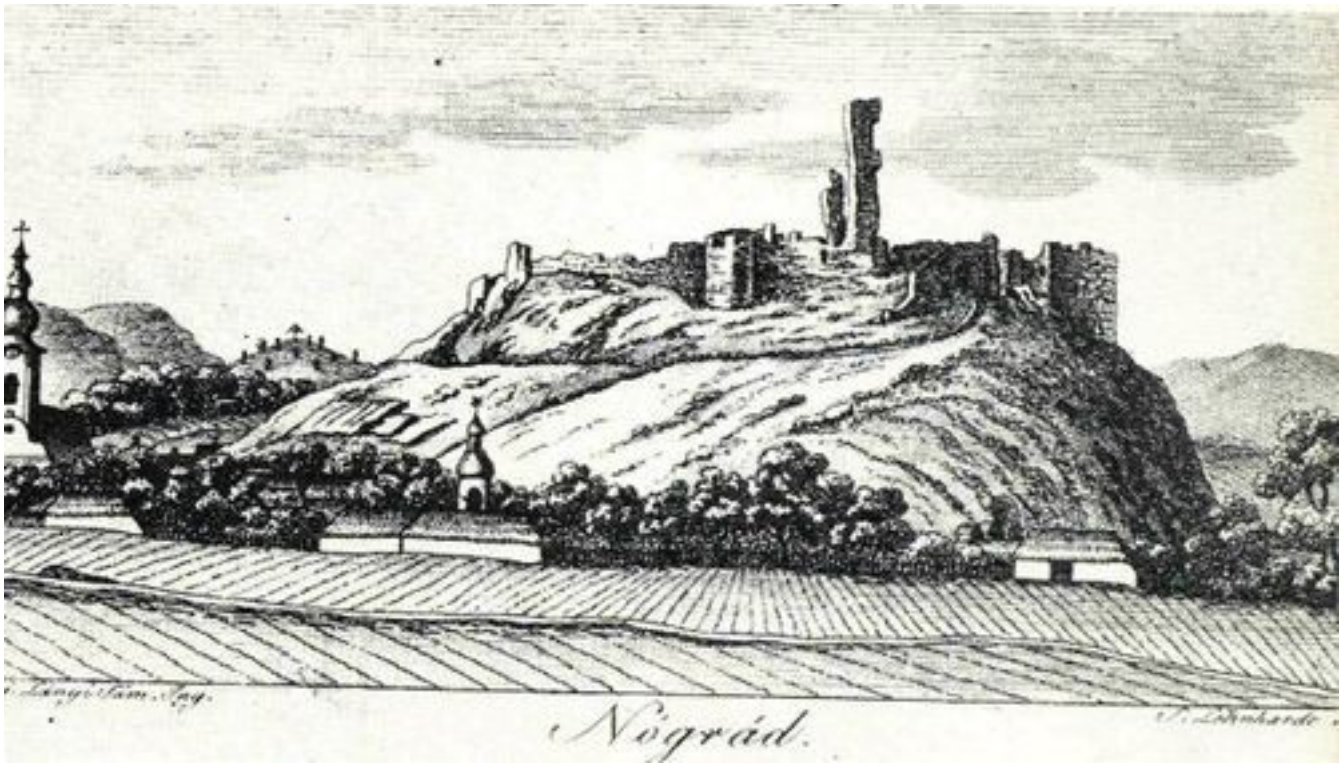
- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Nincs olyan várrom, amelyet ha fölkeresek, ne akadnék egy-egy t?zrakó helyre. Nyilván jó szalonnasüt? helyek ezek, mondom Mikszáth egyik pesti szerkeszt?társának véleményét, akinek Horpácsról csak ennyi volt a véleménye. Ilyen hely tehát ez a romos nógrádi vár, amelynek eredeti jelentése a bolgár-szláv „novgrád” alapján „új vár”, amely persze régi vár.

Anonymus a honfoglalás korába helyezi, bár az els? okleveles említése 1138-ból származik: ekkor már királyi birtok és Nógrád vármegye székhelye. 1199-t?l a váci püspökségé. 1544-ben a török elfoglalta, de kés?bb, 1594-ben ismét magyar kézre került. „1594. február 27-én Pálffy Miklós és Tiefenbach Kristóf visszafoglalta a törökökt?l. Mátyás f?herceg Révay András tette meg a vár kapitányává. 1605. szeptember 1-jén Bocskay István vette ostrom alá és el is foglalta, 1606-ban azonban ismét visszaadta a királynak. Az 1609. évi országgy?lés e vár felépítésére Pozsony, Hont, Bars és Trencsén vármegyék közmunkáját rendelte ki. 1619-ben Bethlen Gábor foglalta el, de 1622-ben átadta II. Ferdinándnak, aki a vár meger?sítését rendelte el. 1626-ban Esterházy Pál a várat Murtéza budai basa ellen h?sileg megvédte. 1655-ben az országgy?lés újból elrendelvén meger?sítését, 200 gyalogosból és 150 lovasból álló ?rséget rendelt ?rizetére. 1663-ban ismét a törökök birtokába került. 1663–1685-ig török kézben volt. 1685-ben a villám a vár leger?sebb tornyába, ahol a puskaport tartották, beütött, minek következtében a bástya összeomlott. A török ?rség erre a várat, melyet így csonkán megvédeni nem tudott volna, felgyújtotta és kivonult bel?le.”
A vár körös-körül meredek oldalú, magas dombon van, szabálytalan alaprajzú. „Belül egy feltehet?en korábbi eredet? bels? vár van, a nagy terület? küls? várat egy kés?bbi várfal övezi. Ez utóbbin három olasz rendszer? bástya van. A bels? várat mély sziklaárok választja el, középen az öregtorony csonkja magasodik. A küls? és bels? vár között barbakán áll. A küls? várfalat a lejt?re alapozták, belül feltöltötték, ezáltal az eredetinél jóval nagyobb területet nyertek. A bels? vár átmér?je körülbelül 50 x 30 m, a küls? váré körülbelül 140 x 90 m.” Egész területét s?r? bokor és magas törmelékhalmaz borította, de néhány éve a romot konzerválták, ahol lehetett, kiegészítették, és az egész terepet elrendezték.
Aki felmegy a várba, annak valóban szépséges látványban lesz része. Látja onnan a község határában ered? Lókos-patakot az ott haladó vasútvonallal együtt, s azt a d?l?t, amelyet a helybeliek Törökhegy-d?l?nek neveznek, mert a törökök innen ágyúzták a várat. A másik irányban a Börzsöny panorámáját látni, amely jó kiránduló- és jó szalonnasüt? hely valóban.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló